

Koronavirus COVID-19 - tietoa koronapotilaalle ja altistuneelle

1. Yleistä tietoa

Koronavirus (Covid-19) taudin tavallisimpia oireita ovat kurkkukipu, nuha, yskä, kuume, lihaskivut, vatsavaivat tai maku- tai hajuaistin katoaminen. Osalla tartunnan saaneista tauti on lähes oireeton.

COVID-19 tarttuu lähikontaktissa ihmisestä toiseen pisaratartuntana. Koronaa sairastava voi puhuessaan ja yskiessään lennättää pieniä pisaroita lähellä olevan ihmisen kasvoille. Pisarat voivat siirtyä toiseen ihmiseen myös käsien välityksellä esimerkiksi kätellessä.

2. Koronatartunta

Hengitystieinfektioon sairastuneen tulee pysyä kotona oireiden ajan. Jos koronainfektio varmistetaan kotitestillä tai terveydenhuollossa tehdyllä virallisella testillä, sairastunutta ohjataan silloin eristäytymään kotiinsa yhteensä 5 vuorokauden ajaksi oireiden alkamispäivä mukaanlukien. Yli 5 vuorokautta kestävää poissaoloa ei suositella, jos oireet ovat selkeästi lievittyneet eivätkä oireet merkittävästi vaikeuta opiskelua tai työn tekoa.

Jos perheessä on yhdellä henkilöllä todettu koronatartunta, muut samanaikaisesti sairastavat perheenjäsenet sairastavat todennäköisesti samaa tautia. Positiivista kotitestiä ei tarvitse varmentaa terveydenhuollossa tehdyllä testillä. Negatiivisesta kotitestituloksesta huolimatta koronatartunta on mahdollinen.

Terveydenhuollossa otettava pcr-näyte otetaan seuraavissa tapauksissa:

1. Henkilö hakeutuu vaikeiden infektio-oireiden vuoksi hoitoon
2. Sairastunut työskentelee sote-työssä
3. Sairastunut on raskaana
4. Sairastuneella on hoito/perussairaus, jonka vuoksi rokotesuojan epäillään olevan heikko, esim:
 - aktiivinen syöpähoito
 - hemodialyysi
 - elin- ja kantasolusiirto
 - perinnöllinen immuunipuutos
 - HIV, pernanpoisto
 - immuunipuolustusta heikentävä lääkehoito
 - vaikea-asteinen sydänsairaus tai huonossa hoitotasapainossa oleva keuhkosairaus
 - krooninen maksan tai munuaisen vajaatoiminta

Oireettomilta ei oteta näytteitä. Näytteitä ei oteta kela-korvauksia, koronapassia tai matkustamista varten.

3. Koronavirukselle altistunut

Sairastuneen oireettomat perheenjäsenet tai muulla tavalla altistuneet voivat jatkaa opiskelua, päivähoitoa tai työssäkäyntiä normaalisti riippumatta rokotussuojasta tai taudin antamasta suojasta. Altistuneiden jäljitys ja kotikaranteenit on lopetettu kokonaan.

4. Keinoja tartuntojen estämiseen

- Tapaa muita ihmisiä vain terveenä.
- Sairasta kotona.
- Pidä turvaväli muihin ihmisiin.
- Käytä suu-nenäsuojusta (maski), kun muita ihmisiä on lähellä.
- Yski ja aivasta hihaan tai kertakäyttöiseen nenäliinaan.
- Pese kädet usein, erityisesti sen jälkeen, kun olet koskettanut suu-nenäsuojustasi, kasvojesi tai niistänyt nenäsi. Käytä käsihuuhdetta, jos sitä on saatavilla esim. mennessäsi kauppaan tai muuhun paikkaan, jossa on muita ihmisiä. Alkoholikäsihuuhte tuhoaa taudinaiheuttajat käsistä väliaikaisesti, eli käytä käsihuuhdetta usein.